

Warszawa, 17.04. 2026 r.

Szanowna Pani

Katarzyna Nowakowska

Sekretarz Stanu Ministerstwo Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister,

Dotyczy: stanowisko grupy roboczej ds. kadr pomocy społecznej w odniesieniu do projektu zmian w ustawie o pomocy społecznej w zakresie kwalifikacji zawodowych pracowników socjalnych

W ramach prac powołanego Przez Panią Minister zespołu zajmujemy się między innymi kwestiami kształcenia i doskonalenia kadr pomocy społecznej oraz uzyskiwania kwalifikacji przez pracowników socjalnych. Dlatego pragniemy wyrazić nasze głębokie zaniepokojenie proponowanymi zmianami w ustawie o pomocy społecznej. Szczególnie niebezpieczny dla jakości pracy socjalnej jest proponowany zapis art. 116, ust. 1 i 2, litera a i b w którym dopuszcza się do wykonywania zawodu odpowiednio osobę, która „2a) ukończyła studia na kierunku łączonym z kierunkiem praca socjalna, lub 2b) ukończyła studia w innym zakresie łączonym z zakresem praca socjalna.”. Projektowane zmiany, pod pozorem uelastycznienia dostępu do zawodu, prowadzą w istocie do deprofesjonalizacji służb społecznych oraz demontażu systemu kształcenia na kierunku praca socjalna.

Należy podkreślić, iż wieloletnie prace legislacyjne oraz doświadczenie podmiotów kształcących i prowadzących badania naukowe doprowadziły do profesjonalizacji obszaru pracy socjalnej i oparciu jej o pracowników socjalnych, którzy kończą dedykowany kierunek studiów praca socjalna (przy zachowaniu praw nabytych). Polska praca socjalna stała się profesją o ugruntowanej pozycji w Europie. Należy podkreślić, iż przyczyn kryzysu w pomocy społecznej związanego z deficytem kadr, nie uda się rozwiązać poprzez deregulację. Dowodzą tego doświadczenia związane z ułatwieniem dostępu do zawodu poprzez uruchomienie ścieżki studiów podyplomowych metodyka i metodologia pracy socjalnej, które nie doprowadziły do znaczącego napływu nowych osób do zawodu. Od lat liczba dostępnych miejsc na kierunku praca socjalna na Uczelniach przewyższa liczbę chętnych zainteresowanych podjęciem takich studiów. O braku atrakcyjności tego kierunku decydują przede wszystkim - niski prestiż zawodu oraz niesatysfakcjonujące wynagrodzenia i trudne warunki pracy.

Proponowane rozwiązanie deprecjonuje wykonywanie zawodu, który jest zawodem zaufania publicznego, a pracownicy socjalni są jedną z tych grup zawodowych, która w swej działalności ponosi odpowiedzialności za losy drugiego człowieka. Z przykrością stwierdzamy brak właściwej troski o kluczowy dla pomocy społecznej zawód – pracownika socjalnego, gdy np. równoległe toczą się prace dowartościowujące i chroniące jakość pracy w innych zawodach pomocowych, np. podejmowane są kroki na rzecz ustawowego uregulowania i podniesienia rygorystyki kształcenia dla zawodu psychologa i terapeuty.

Pragniemy podkreślić, iż nasz głos, wcześniej prezentowany podczas spotkań – także na piśmie, jest ignorowany. Podejmując się społecznie działań w grupie roboczej ds. kadr zakładaliśmy, iż nasze doświadczenie oraz zaangażowanie przełoży się na uznanie i wdrożenie naszych postulatów. Nie tylko nasze uwagi, takie jak wdrożenie postulatów związanych z zatrzymywaniem kadr w systemie, pozostawienie systemu kształcenia w ramach dotychczasowych rozwiązań, wprowadzenie zachęt do podjęcia pracy w pomocy społecznej np. programów specjalnych zasilających obszar pomocy społecznej np. przeniesienie części środków z doskonalenia kadr na pozyskiwanie nowych – nie zostały uwzględnione, ale wręcz zapisy art. 116 zostały przeformułowane w jeszcze bardziej niekorzystny sposób. Przedstawione zapisy są inne (jeszcze bardziej otwierające dostęp do zawodu) niż w wersji proponowanej i dyskutowanej jeszcze w grudniu 2025 r. Nie otrzymaliśmy żadnego pisemnego stanowiska w tej sprawie, np. z czego wynika taki kierunek zmian.

Podsumowując, wnosimy o zmianę zapisów art. 116 i utrzymanie wymogu ukończenia kierunku praca socjalna dla osób, które chcą wykonywać zawód pracownika socjalnego, informowania członków zespołu o powodach i planowanych zmianach, przekazywania dokumentów stanowiących podstawę takich zmian np. ekspertyz, danych statycznych, stanowisk prawnych itp. **Pragniemy podkreślić, iż jako grupa oraz jako poszczególni członkowi jesteśmy przeciwni proponowanym zapisom Art. 116 ust. 1 i 2, litera a i b.**